

RE: SOURCE

Årsrapport 2023

“Materialanvändning inom planetens gränser genom innovation och konkurrenskraft”

RE:Source vision

RE:Source finansieras av:

FORMAS

 Energimyndigheten

VINNOVA

RE:Agendan

**Innovationsagendan för
hållbar resursanvändning**

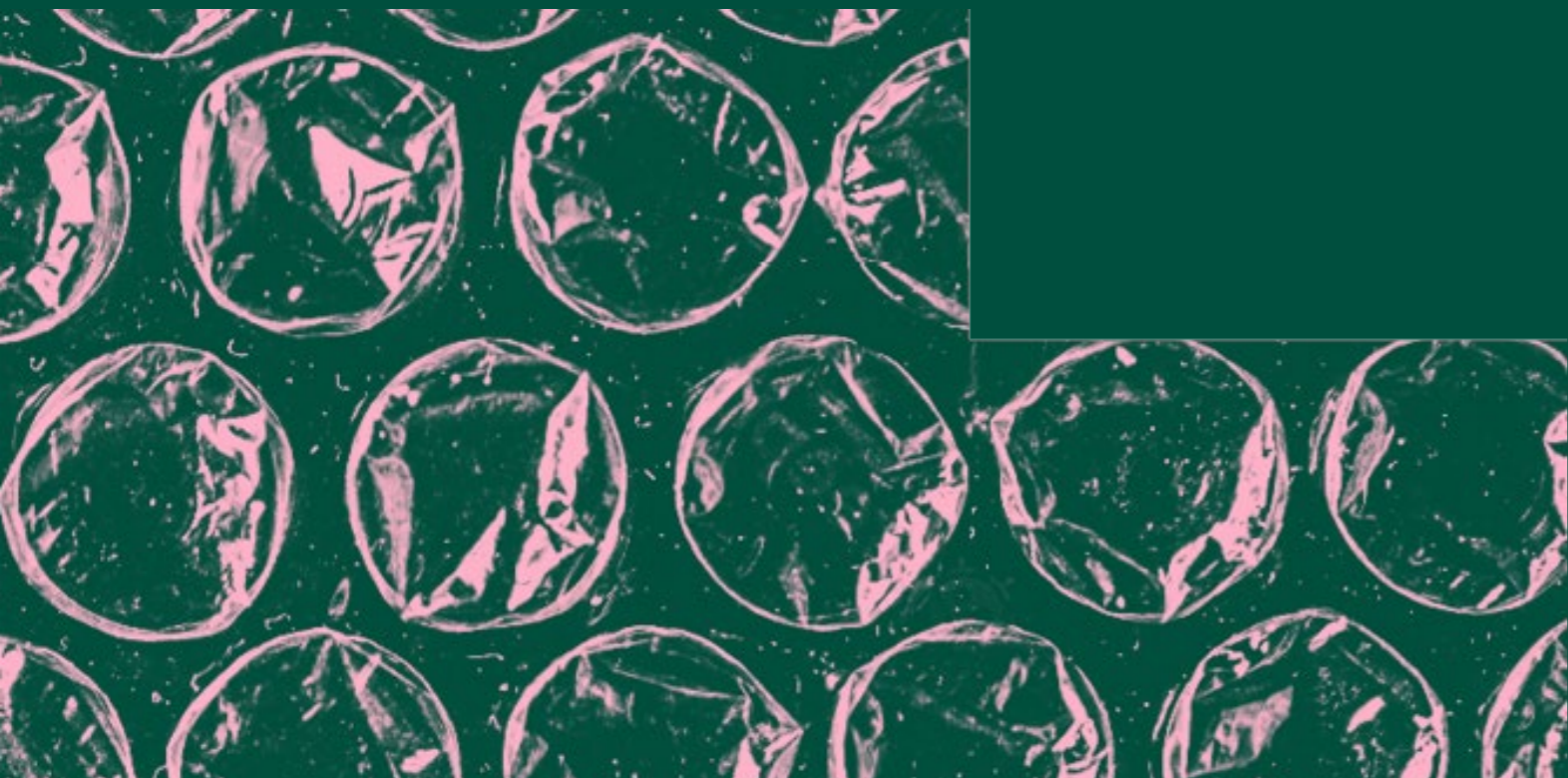
Sammanfattning

RE:Agendan beskriver innovationsområdet hållbar resursanvändning som syftar till att stötta lösningar som bidrar till att jordens resurser nyttjas effektivt och inom planetens gränser. Idag förbrukar mänskligheten varje år resurser motsvarande 1.7 jordklot. Resursutvinningen och bearbetning står för nästan 50 procent av de globala koldioxidutsläppen och nästan 90 procent av förlusten av biologisk mångfald. Hållbar resursanvändning är alltså väsentligt för att vi ska kunna nå de nationella miljö- och klimatmålen och de globala målen i Agenda 2030.

Hållbar resursanvändning uppnås bland annat genom att se till ett materials, en produkts eller en funktions optimala livslängd. Det handlar i de flesta fall om att värdet bevaras över lång tid genom långa eller multipla livscyklar, maximerad nyttjandegrad samt en materialsnål användning men kan i vissa fall innebära korta och snabba livscyklar. Härigenom kan skapas en hållbar konkurrenskraftig industri och ett samhälle som är attraktivt att leva i.

Program- och etappmål

Programmål

- **Bidra med fakta och kunskap till stöd för** materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft
- **Finansiera innovationer som bidrar till** materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft
- **Skapa förutsättningar för nya affärer och arbetssätt som bidrar till** materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft

Program- och etappmål

P1. Bidra med fakta och kunskap till stöd för materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft

- E.1. De strategiska projekten har tagit fram underlag som hjälper RE:Source och svenska aktörer prioritera framtida insatser och strategier. Minst 5 underlag och 6 träffar
- E.2. Resultat från RE:Source har spridits till mottagare som kan dra nytta av kunskapen och lösningarna. Minst 15 insatser per år
- E.3. RE:Source har identifierat och presenterat minst 2 internationella goda exempel för svenska aktörer
- E.4. RE:Source har spridit minst 2 svenska goda exempel internationella aktörer

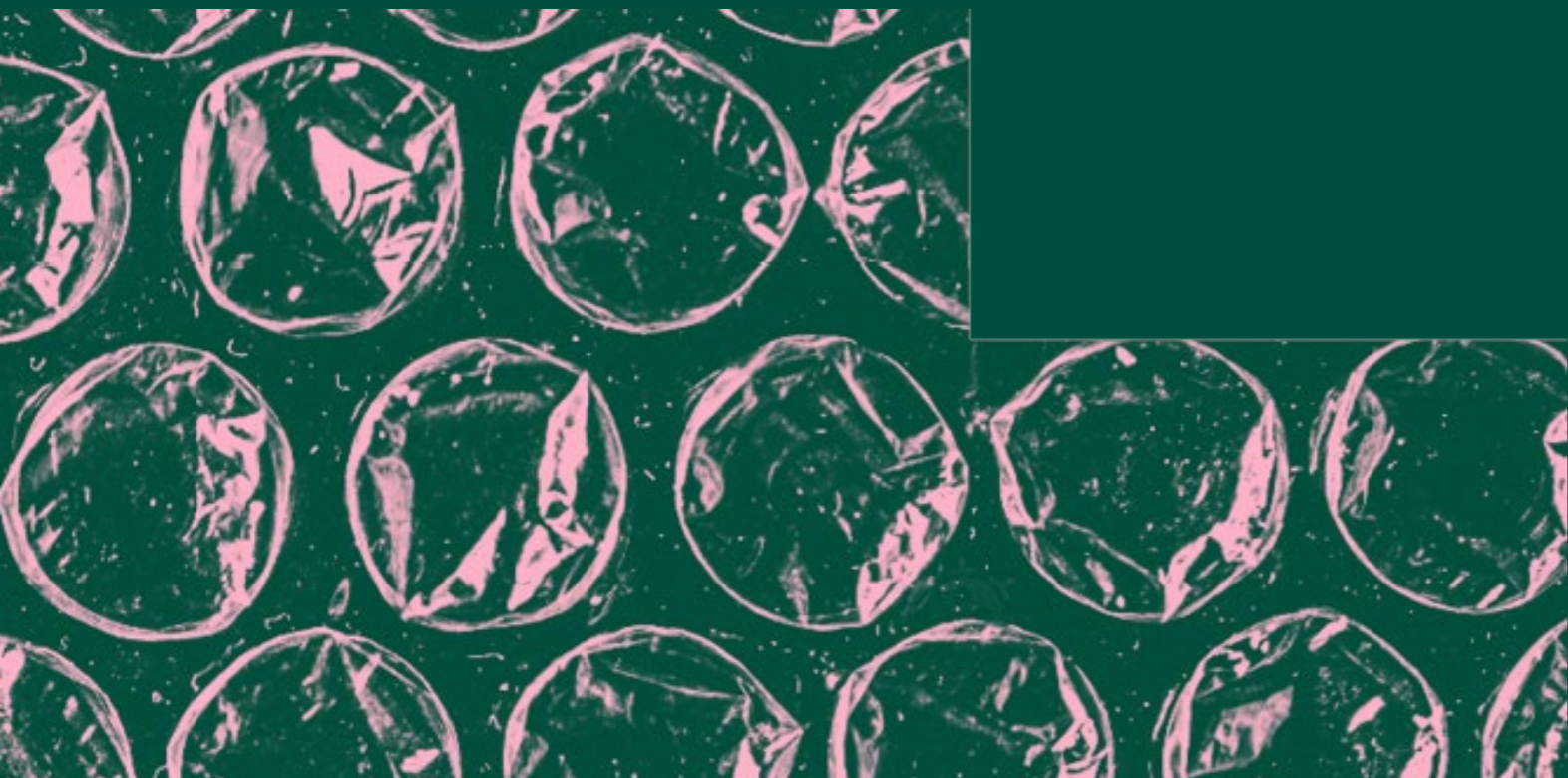
P2. Finansiera innovationer som bidrar till materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft

- E.5. Kännedomen om RE:Source har ökat så att fler kan ta del av erbjudandet och bidra till relevanta lösningar. Minst 5 insatser per år.
- E.6. Hela utlysningbudgetarna har använts

P3. Skapa förutsättningar för nya affärer och arbetssätt som bidrar till materialanvändning inom planetens gränser och konkurrenskraft

- E.7. RE:Source har agerat som en hub och möjliggjort möten, där aktörer inom innovationsområdet delat information, kunskap, behov och tänkbara lösningar. Minst 5 insatser per år, med syfte att få aktörer att mötas
- E.8. 90% av projektledare för våra utlysning- och strategiska projekt anser att de efter projektslut fått bra stöd att skapa de effekter som deras projektplaner angett

Översikt 2023

Översikt 2023 – förord

RE:Source har sedan starten gjort en resa från att vara avfalls- och återvinningsfokuserat till att mer och mer jobba med att undvika avfall. En återkommande insikt hos programkontoret är att vi måste börja göra rätt från början ur ett resursperspektiv. Det kan handla om cirkulär design, SSbD (Safe and Sustainable by Design) eller principerna för Future Adaptive Design som metodiker. Allt för många initiativ, oavsett sektor, fokuserar på att lösa ett problem med t ex avfall som inte borde ha uppstått om man gjort rätt. Det kan exempelvis handla om att utveckla avancerade återvinningsprocesser för en produkt, som inte på något sätt är designad för att återvinnas i stället för att satsa på att ändra designen, så att återvinningen löses med en enklare metod. Ett annat sätt är att utveckla tjänster som helt ersätter behovet av produkten och följaktligen avfallet. Dock finns stora mängder avfall, som kommer att finnas lång tid framöver då de flesta produkter fortfarande är designade för en linjär användning. Detta måste tas om hand på något sätt av någon part.

Vi ser också ett behov av att identifiera var materialet som redan används ligger inlagrat. I samhället idag är diskussionerna kring koldioxid och hur vi ska gå till en fossilfri värld. För att nå miljö- och klimatmål, globala målen i Agenda 2030 m fl behövs så mycket mer än detta, även om det är otroligt svårt och jobbigt att ta sig an. Vi som samhälle lägger fortfarande mycket fokus och resurser på satsningar som vi intalar oss innebär att vi kan fortsätta producera och konsumera precis som vanligt så länge vi hittar en fossilfri energiförsörjning, transport eller produktionsmetod. Här behövs också den cirkulära ekonomin. Vi har därför beslutat om ett strategiskt projekt som skall åskådliggöra sambanden mellan klimat/resurseffektivitet och biologisk mångfald på ett populärvetenskapligt sätt.

EU har tagit enorma kliv inom hållbarhetsområdet och detta gäller även cirkulär ekonomi där ett antal nya regler och lagar är att vänta. År 2020 presenterade kommissionen "En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa". Planen innehåller bland annat ett omfattande lagstiftningspaket om hållbara produkter. Vi ser också hur kommande lagstiftning inom green deal påverkar cirkulära ekonomin framåt. Det kan röra sig om t ex taxonomi eller nya utökade krav på hållbarhetsrapportering (CSRD), där det reviderade direktivet kommer att stödja den europeiska gröna given. Det är en samling av åtgärder för att ställa om EU till en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi som är klimatneutral till år 2050. Det är viktigt att se till så programmet går i takt med dessa kommande regler och stöttar övergången till en cirkulär ekonomi.

Ett stort tack till programstyrelsen, våra kontaktpersoner på Energimyndigheten, kollegor på RISE och allra främst mina kollegor på RE:Source, Angelica, Jan, Lisa, Karolina och Klas för att ni på ett så proffsigt och engagerat sätt driver programmet framåt. Nu siktar vi mot ett ännu mer resurseffektivt och cirkulärt 2024!

Cecilia Tall, Programchef

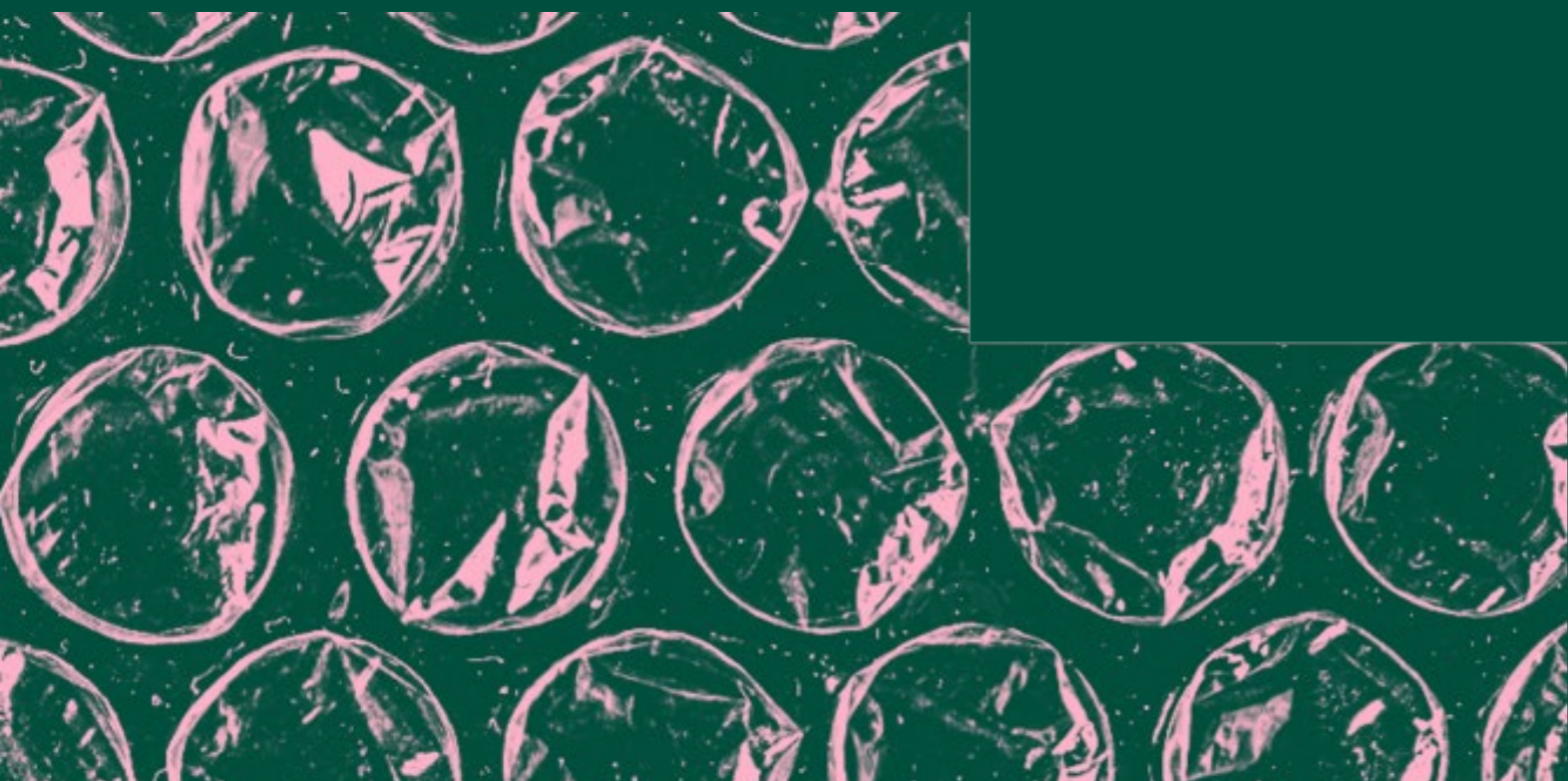
Aktivitetsplan – etappmål (1/2)

Mål	VP	Löpande	Klart
1. Programmet bör fokusera på att ytterligare och öka storleken på projekten. Utveckling av internationellt konkurrenskraftiga svenska företag bör vara en viktig aspekt.	X	X	
2. Programmet bör utveckla sin bild av vilka strukturer och processer som ska finnas kvar efter avslutad finansiering år 2027.	X		
3. Programmet bör utveckla en handlingsplan som tydligt beskriver: <ul style="list-style-type: none"> • Programmets förändringsteori och förväntade mervärde • Vilka insatser programmet ska göra och hur de ska komplettera varandra 			X
4. Programmet bör i anslutning till den rekommenderade handlingsplanen utveckla en programlogik strukturerad i Insatser → Aktiviteter → Resultat → Utfall → Effekter → Samhällseffekter. För ett urval av aktiviteter och resultat (och om möjligt utfall och effekter) bör kvantitativa mål definieras.	X		X
5. Programmet bör, med hjälp av sin nya programlogik och dess mål, löpande följa upp hur varje projekt bidrar till programmets mål samt rapportera detta till styrelsen		X	

Aktivitetsplan – etappmål (2/2)

Mål	VP	Löpande	Klart
6. RE:Sources programkontors roll som kunskapshubb bör stärkas ytterligare genom fördjupade samarbeten med andra finansiärer och främjandeaktörer, däribland andra SIPar.	X	X	
7. Programmet bör verka för att det internationella perspektivet tydligare genomsyrar projekten.	X		
8. Programmet bör analysera efterfrågan på finansiering samt utarbeta en konkret och trovärdig plan för hur det ska realiseras, och bland annat överväga: <ul style="list-style-type: none"> • Huruvida projektmedlen helt eller delvis ska utlysas tillsammans med andra SIPar eller andra finansiärer, givet att RE:Sources tema återfinns i flera andra SIPar och program • Möjligheter till synergier med andra främjandeorganisationers insatser utöver gemensamma utlysningar 	X	X	
9. Programmet (och Energimyndigheten) bör värna om att relationen förblir god så att de administrativa processerna löper smidigt.		X	
10. Programmet bör se till att tydlig distans hålls i situationer där någon skulle kunna uppleva att jäv föreligger.		X	

Utlysning 2023

Bakgrund – bevisa efterfrågan på RE:Source utlysningsmedel

2021 beviljades endast ca 50% av utlysta medel och även historiskt har RE:Source haft vissa svårigheter att få tillräckligt högt och bra söktryck för att få ut alla utlysta medel.

Sexårsutvärderingen slog fast att programmet behöver bevisa efterfrågan på utlysningsmedel inom området.

”Nya programkontoret” etablerades 2022 och ny utlysningsstrategi sattes. Strategin innehåller följande huvudkomponenter:

- Från nischade utlysningar som förändras år för år till breda utlysningar som är konsekventa i innehåll och återkommande vid ungefär samma tidpunkt på året.
- Förenklade regler och anvisningar samt färre dokument, bilagor och mindre text generellt.
- Ökad marknadsföring av utlysningen genom exempelvis sociala medier, annonsering i NyTeknik och DI, anmälningsslänk där man kan skriva upp sig för att få löpande information etc.

Strategins positiva effekt kan sammanfattas som följande över 2022-2023:

- Totalt sökt stöd på **720 miljoner SEK** med total projektbudget närmare **1,5 miljarder SEK**
- **294 ansökningar**

Fördelning per typ av ansats ansökningar och beviljade projekt

Hållbar resursanvändning genom	Antal ansökningar	Beviljade
Processutveckling	52	10
Produktutveckling	22	5
Kraftsamling	17	2
Utbildning/kunskapsbyggande	13	2
Affärsutveckling	35	0
Arbetsätt/metod	2	0
Standardisering	2	0
Stadsplanering	1	0
	144	19

Fördelning per bransch/sektor ansökningar och beviljade projekt

Bransch	Sökt antal, flera branscher per projekt möjliga	Sökt antal, endast en bransch per projekt	Beviljade 2023
Bygg/fastigheter	19	18	4
Skog/bio	17	4	1
Textil/mode	16	16	
Elektronik/IT	16	14	4
Livsmedel	15	13	2
Plast/kemi	15	13	1
Offentlig	13	10	1
Energi	12	6	
Detaljhandel	11	11	1
Transport/mobilitet	10	9	1
Vatten/avlopp	8	8	2
Återvinning	7	0	
Metall/gruv	7	5	1
Ej branschspecifikt	6	6	
Möbler/inredning	5	5	1
Förpackningar	4	2	
Hälsa/Sjukvård	3	3	
Glas	1	1	
	185	144	19

Fördelning per huvudsökande ansökningar och beviljade projekt

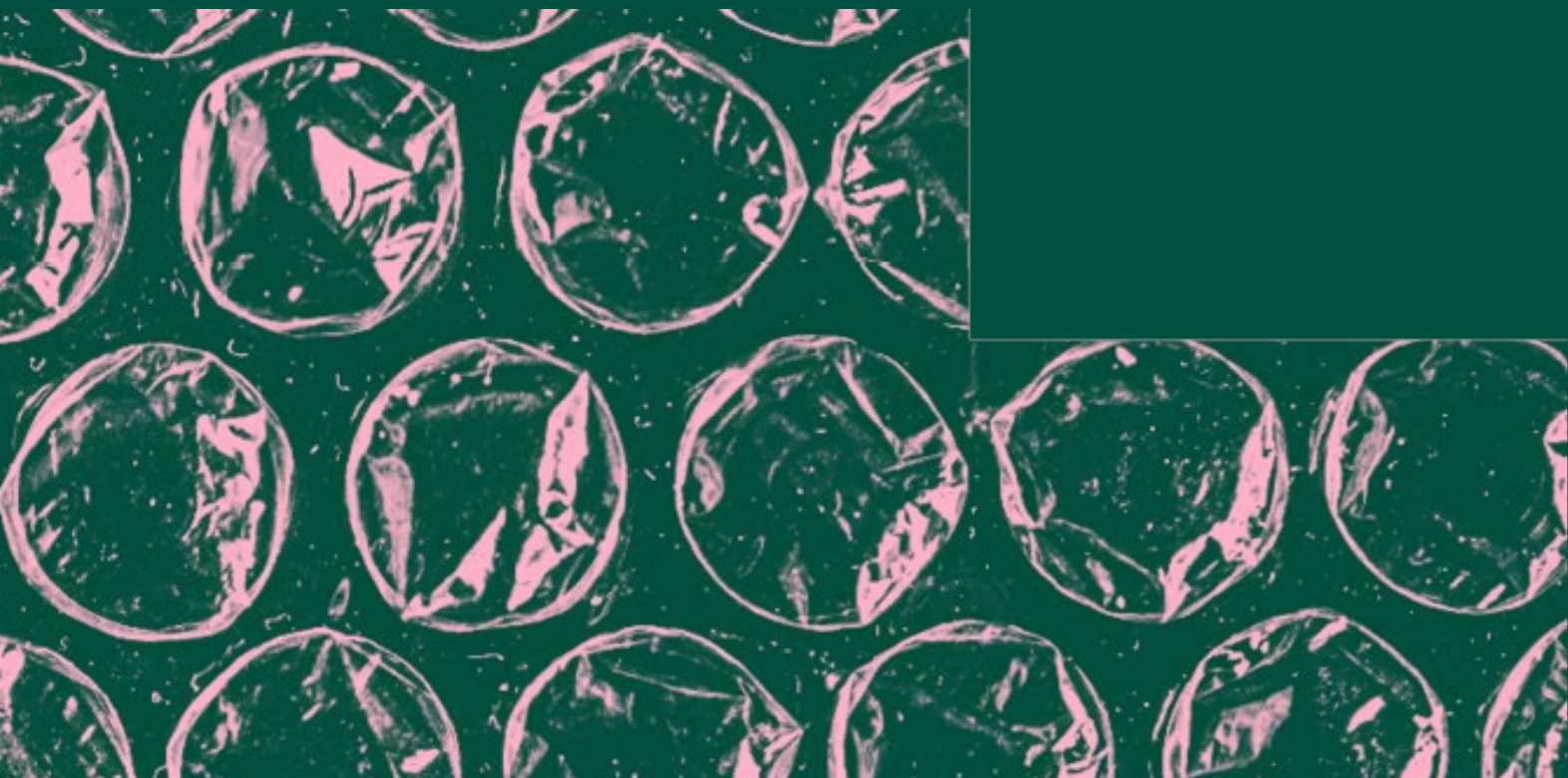
Huvudsökande	Sökt belopp	Antal ansökningar	Beviljade	% av beviljade	% av ansökningar	% beviljade inom kategorin
Företag	167 834 531	84	6	32%	58%	7%
UoH	87 593 835	30	8	42%	21%	27%
Institut	26 391 429	15	3	16%	10%	20%
Offentlig	15 242 829	4	0	0%	3%	0%
Stiftelse	10 396 010	4	1	5%	3%	25%
Sciencepark/inkubator	9 436 768	2	0	0%	1%	0%
NGO/Ideell	6 461 603	5	1	5%	3%	20%
Total	323 357 005	144	19	100%	100%	

Fördelning per typ av organisation beviljade projekt

Org	Bidrag	Medfinans	Total budget	Antal	Andel av totalt antal	Andel av total budget	Andel av bidrag
Företag	10 752 613	23 704 703	34 457 316	47	51%	48%	29,7%
UoH	19 737 744	7 639 920	27 377 664	19	21%	38%	54,5%
Offentlig	30 000	1 552 500	1 582 500	13	14%	2%	0,1%
Institut	5 245 284	0	5 245 284	8	9%	7%	14,5%
Branschorg	0	902 301	902 301	2	2%	1%	0,0%
NGO/Ideell	143 470	61 488	204 958	2	2%	0%	0,4%
Stiftelse	296 000	1 878 500	2 174 500	1	1%	3%	0,8%
Total	36 205 111	35 739 412	71 944 523	92	100%	100%	100%

Strategiska projekt

Analys och paketering

Status: Avslutades i augusti 2023.

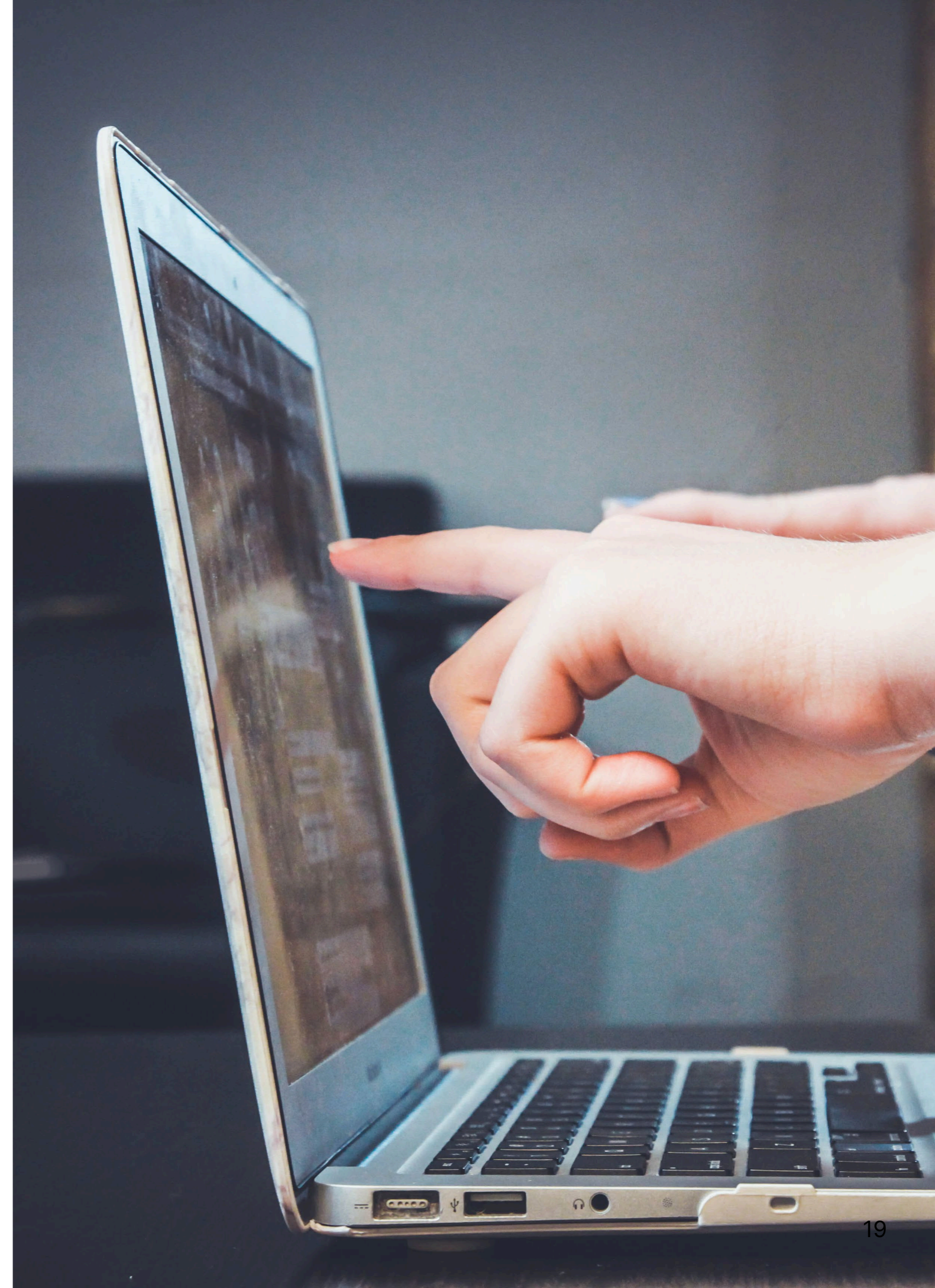
Syfte: Syftet med detta projekt är att bidra till bättre underlag och stöd för beslutsfattare inom policyområdet och inom privat och offentlig sektor. Görs genom analys av RE:Source projektportfölj, sammanställning av de viktigaste resultaten och utveckling av välpaketerade budskap och rekommendationer till utvalda målgrupper.

Utförare: Gullers Grupp

Budget: 1,05 MSEK

Utvalda resultat

- Analys av projektportföljen:
  - Projekten visar att ett nytt industriellt landskap växer fram. Den cirkulära ekonomin utgör en drivkraft i vår tids strukturomvandling.
  - Hållbar tillväxt och omställningen till en mer cirkulär ekonomi börjar med innovation och nya affärsmodeller.
- Tre filmer om RE:Sourceprojekt inom fokusområdena textil, bygg och plast.

Mätning av resursanvändning på regional och lokal nivå – förstudie

Status: Startat Q2 2023. Färdigställs Q1 2024.

Syfte: Projektet syftar till att öka kunskapen om resursflöden på regional nivå.

Projektet ska ta fram dels en metod för att kartlägga regionala resursflöden, dels en metod för att ta fram handlingsplaner utifrån kartläggningen.

Pilotregionen för kartläggningen är Västra Götaland.

Utförare: Anthesis

Budget: 1 MSEK

Utvalda resultat

- Resultat presenteras Q1 2024

Resursanvändning, förlust av biologisk mångfald och klimatförändringar

Status: Startat Q3 2023. Färdigställs Q1 2024.

Syfte: Projektet syftar till att öka förståelsen för hur resursanvändning, klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald hör ihop.

Vid projektavslut ska följande ha levererats:

- Rapport som enkelt och pedagogiskt förklarar hur resursanvändning, klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald hör ihop.
- Visualiseringar/illustrationer som förklarar sambanden samt annan form av kommunikationsmaterial enligt förslag från anbudsgivaren.

Utförare: Cirkelar

Budget: 0,25 MSEK

Utvalda resultat

- Resultat presenteras Q1 2024

Cirkulära dialogträffar

Status: Startat Q3 2023. Färdigställs Q1 2024.

Syfte: Projektet syfte är att dels identifiera områden med stort behov av cirkulär innovation, dels höja beslutfattares kunskapsnivåer om utvalda sektorers utmaningar.

Detta ska åstadkommas genom fyra cirkulära dialogträffar med fokus på fyra av de sektorer som pekas ut som särskilt viktiga i Circularity Gap Report Sweden: metaller/mineraler, mobilitet, livsmedel och bygg/fastighet.

Utförare: Cradlenet

Budget: 0,5 MSEK inkl kostnader för externa moderatorer

Utvalda resultat

- Resultat presenteras Q1 2024

Temperaturcheck kring cirkulära aktiviteter inom svenska företag

Status: Startat Q4 2023. Färdigställs Q1 2024.

Syfte: Projektet syftar till att öka förståelsen för svenska företags cirkulära mognadsgrad, syn på möjligheter samt upplevda hinder genom att, via enkäter och intervjuer, analysera:

- förståelse för och kunskapsnivå om cirkulär ekonomi
- hur de inkluderar cirkularitet från strategisk till operationell nivå
- vad de planerar att göra för att bli mer cirkulära och resurseffektiva
- vilka cirkulära åtgärder de inte vidtar (men borde)
- vilka hinder de upplever för cirkulär omställning
- vilka möjligheter de ser för acceleration av omställningen.

Utförare: Cradlenet

Budget: 0,4 MSEK

Utvalda resultat

- Resultat presenteras Q1 2024

Resurskartläggning i företag – förstudie

Status: Avslutades i mars 2023.

Syfte: Syftade till att undersöka potentialen för nya modeller för resurskartläggningar inom företag som dels kan höja den interna kunskapen om företagets resursanvändning, dels stödja extern kommunikation av företagets materialeffektivitet samt fungera som ett underlag för policymakers som vill utreda styrmedel kopplade till resursanvändning.

Utförare: Stiftelsen Chalmers Industriteknik, RISE

Budget: 0,5 MSEK

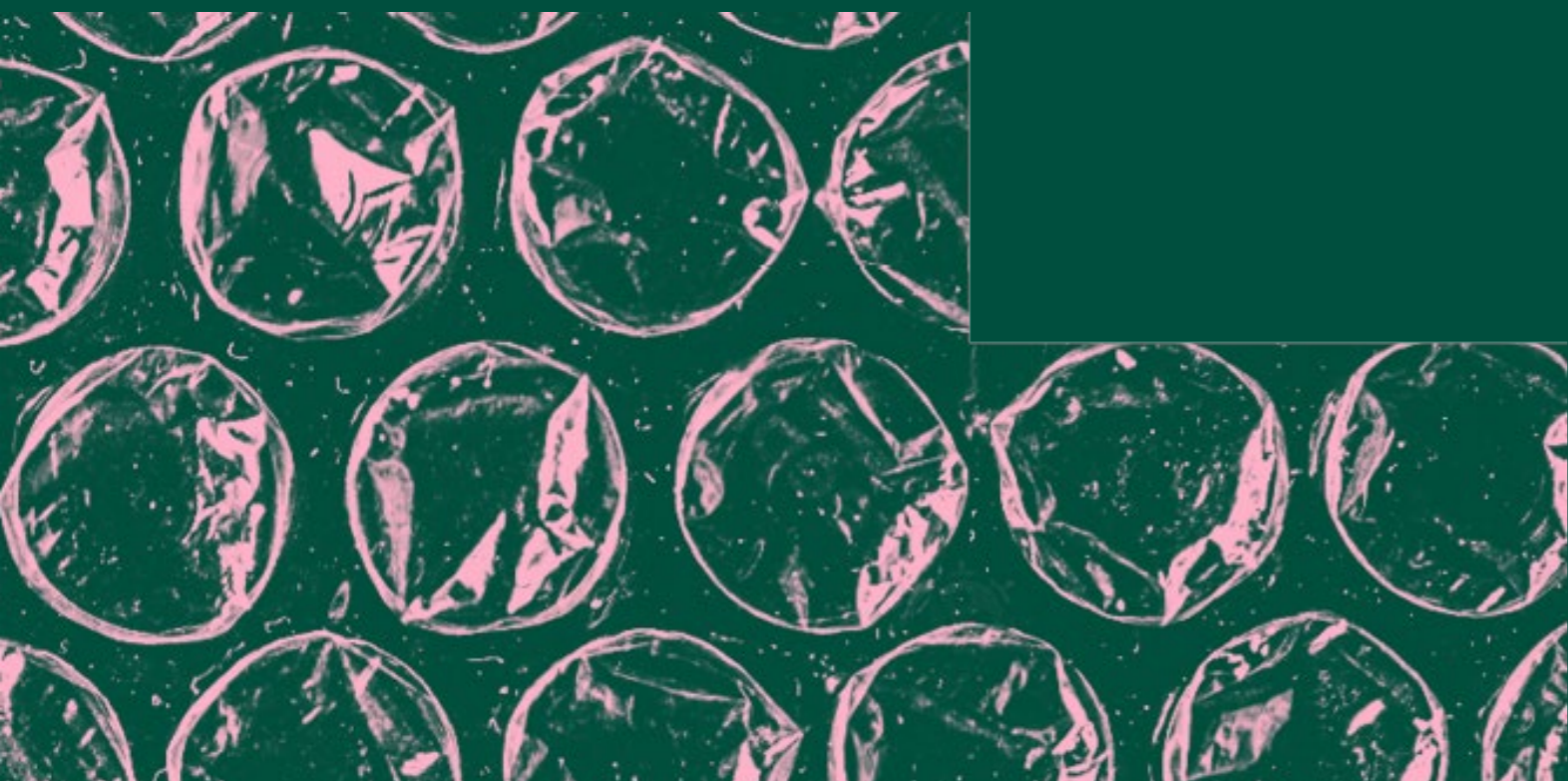
Utvalda resultat i form av 5 rekommendationer:

- (1) Fokusera på att använda redan existerande metoder, verktyg och indikatorer för att mäta resurser och cirkularitet;
- (2) Samarbeta med organisationer som tillhandahåller och utvecklar metoder, verktyg och indikatorer för att öka kunskapen hos företag;
- (3) Utveckla den skisserade RKL-processen, så att den kan visa vilka typer av metoder och indikatorer som passar för olika syften;
- (4) Testa och utveckla processerna och guiderna med pilotföretag;
- (5) Integrera RKL-processen och guiden med pågående utveckling av standarder för rapportering inom EU och ISO-samarbetet.

Programkontoret 2023

Uppföljning programledning

Mål 2023:

- Programkontoret har levererat enligt budget och i linje med verksamhetsplanen för 2023 - JA
Programmet som helhet har levererat enligt budget och i linje med verksamhetsplanen för 2023 - JA
- Utbyte mellan svenska och internationella aktörer har ägt rum: Vietnam, USA, Bryssel (kommissionen) samt Nordic Circular Hotspot
- Programledningen har samarbetat med delegationen för cirkulär ekonomi och bidragit till relevanta expertgruppers arbete. - JA
Regelbundna avstämningar sker. Expertgrupper är vilande.
- Programmets förmåga att nå ut med kunskap och resultat till beslutsfattare specifikt har förbättrats (dialogträffar)
Programmet har fört lärdomar från RE:Source vidare in i Impact Innovation-satsningen - Ja, inom flera ansökningsförfaranden.
- Programmet har börjat planera för hur strukturer och processer ska förvaltas efter 2027. - Planerar med Impact Innovation och beslut fattas 29 februari 2024. Finns en dialog med styrgruppen på RISE men inte strukturerat än om överlämning.

Exempelaktiviteter 2023:

- Leda programkontoret
- Planera och genomföra resultat- och RE:Source-dagar samt årsstämma - Årsstämma genomförd (mars). 2 RE:Sourcedagar genomförda.
- Synas i media, i sociala medier, på konferenser etc. - Bra synlighet, rapporteras under uppföljning Kommunikation.
- Uppföljning av budget och verksamhetsplan - Budget enligt plan. Verksamhetsplan följs upp.
- Relationsbyggande med andra SIPar, finansiärer och andra relevanta aktörer - JA. BioInnovation, InfraSweden, Lighter, PiiA, P2030 mfl.

Uppföljning innovationsledning

Mål 2023:

- **Hela utlysningbudgetarna har använts**
  - Uppfyllt
- **Minst 50% av utdelat stöd har gått till privat- och offentlig sektor**
  - 55% av totalbudget
- **90% av projekten har upplevt att de fått ett bra stöd i genomförandet av projekten**
  - På en skala 1-5 betygsatte projektledarna projektstödet som följande:
    - Hur hjälpsamma var personerna/personen på RE:Source som de fått stöd av varit: 4,91
    - Hur mycket stödet hjälpte: 4,36
- **RE:Source utlysningar har synkats med Vinnova och andra relevanta finansiärers utlysningar**
  - Uppfyllt
- **De strategiska projekten har satts igång och löpt på enligt plan**
  - Uppfyllt

Uppföljning kommunikation

- **Minst 5 spridningsinsatser per utlysning. KLAR**
  - Via hemsida, egna och andras nyhetsbrev, LinkedIn och webinarier. Vi har även initierat separata utskick till personer som enbart vill få information om utlysningen. Listan innehåller i nuläget drygt 500 personer.
- **Minst 15 spridningsinsatser av resultat per år. KLAR**
  - Vi har kommunicerat i många olika format och kanaler. Resultat har spridits från exempelvis projekt om biokol, flergångsmuggar, Favoritgarderoben, byggprojekt, upphandling mm mm.
- **Minst 5 insatser per år för att öka kännedomen om RE:Source, varav minst 2 riktade internationellt. KLAR**
  - Vi har gjort ett tiotal insatser med olika inriktning varav minst 6 har varit internationellt riktade. Exempel inkluderar Sweden Innovation Days, Nordic Circular Summit, presentation i Vietnam och mottagande av delegation från Vietnam, medverkan på konferens i Porto och Bryssel mm. Innovationstävling i samarbete med InfraSweden.
- **Minst 5 insatser per år för att möjliggöra möten. KLAR**
  - Vi har medverkat vid Nordic Sustainability Expo, där vi delade monter med RISE. Arrangerat två RE:Sourcedagar, cirkulära dialogträffar och cirkulärt mingel i samarbete med Cradlenet
- **Minst 5 insatser per år för att öka spridningen i våra kanaler. KLAR**
  - Anpassning av kommunikationsmaterial för publicering i sociala medier har lett till ökat antal följare på LinkedIn (27%), insatser på hemsidan har lett till ökat antal prenumeranter nyhetsbrev (40%). Anpassning av projektdatabasen och ökad tillgänglighet till slutrapporter via startsidan. Fortsatt samarbete med andra program för publicering av varandras event och utlysningar.

Uppföljning implementeringsledning

- **Förtydliga planerade och potentiella implementeringsmål**
  - Stöttat genomförandet av de strategiska projekten RKL och Regional mätning samt beredningen av förslag till nya projekt att genomföras under 2024.
- **Löpande projektstöd PÅGÅR**
  - Har löpande erbjudit utlysningssprojekten stöd och gett tips bl a om nya företagspartners, rapporteringsfrågor och affärsmodeller.
- **Identifiera kompletterande implementeringsmöjligheter för pågående och avslutade projekt PÅGÅR**
  - För löpande dialog med pågående projekt och har haft avstämningar med avslutade projekt i möten arrangerade av programkontoret.
- **Stöd andra, än de projekt som RE:Source stödjer/ stött, som bidrar till Effektmålet - i mån av tid PÅGÅR**
  - Genomfört dragningar om Cirkulär Ekonomi, cirkulära affärsmodeller och RE:Sources arbete och projekt bl a i samband med Innovationsveckan och “Green Nordic Solutions for Circular Economy and Waste Management: Nordic Experiences and Policy Implications for Vietnam” arrangerat av de nordiska ambassaderna i Vietnam.
  - Deltagit i flera möten med Vinnova om SIP 2.0 mm.

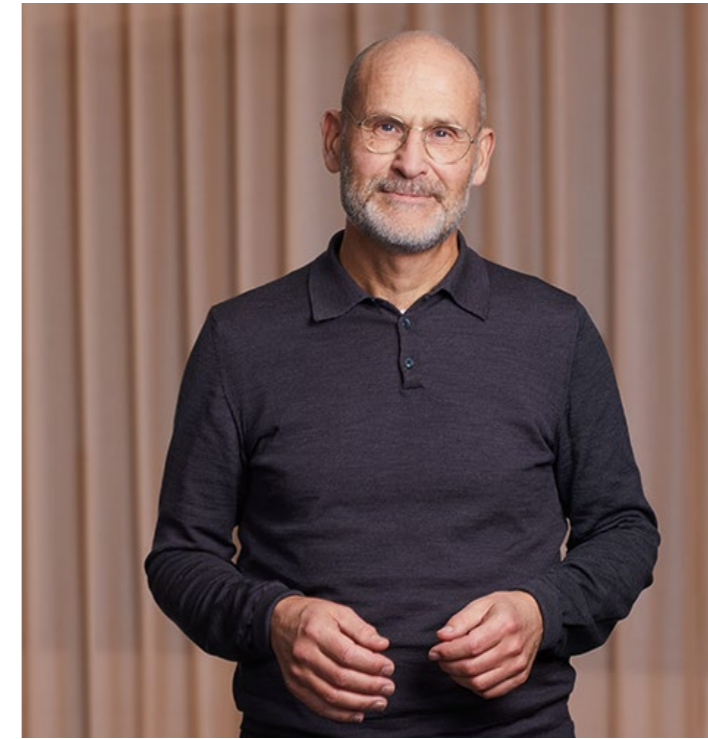
Cecilia Tall

Programchef
cecilia.tall@ri.se

Klas Cullbrand

Innovationsledare
klas.cullbrand@resource-sip.se

Jan Agri

Implementeringsledare
jan.agri@trircular.se

Angelica Afzelius

Kommunikationsstrateg
angelica.afzelius@resource-sip.se

Karolina Vikingsson

Kommunikatör
karolina.vikingsson@resource-sip.se

Lisa Stevik

Kommunikatör
lisa.stevik@ri.se